

влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” від 25.12.1996 р. № 1548. 8. Місто і економіка (або місцевий економічний розвиток). Колектив авторів. Посібник для працівників органів місцевого самоврядування. – К.: Академпрес, 2003. – 152 с. 9. Бабак А.В., Романюк О.П. Ефективне регулювання цін природних монополістів // *Аспекти тарифної реформи*. – 2003. – № 1. – С. 1–9. 10. Крикавський Є., Чухрай Н. *Промисловий маркетинг: Підручник*. – 2-ге вид. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2004. – 472 с. 11. Чащихина С.Г. *Региональные аспекты регулирования естественных монополий / Препр.* – СПб.: Изд-во СПб ГУЭФ, 1999. – 16 с. 12. Наказ Держбуду України “Методичні рекомендації щодо розрахунків економічно обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги” від 29.03.1999 р. № 78 // *Міське господарство України*. – 1999. – № 4. 13. Постанова Національної Комісії Регулювання Електроенергетики України “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування тарифу на електричну енергію гідроелектростанцій та гідроакumuлюючих електростанцій” від 12.10.2005 № 895. 14. Постанова Кабінету Міністрів України “Порядок формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення” // *Офіційний вісник України* від 26.07.2006. – 2006. – № 28. – С. 203. 15. Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України “Про затвердження Порядку розрахунку тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на ТЕЦ, ТЕС, АЕС” від 12.10.2005 р. – № 896. 16. Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України “Про затвердження Порядку розрахунку тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється когенераційними установками” від 12.10.2005 р. – № 897. 17. Закон України “Про соціальні послуги” // *Відомості Верховної Ради України*. – 2003. – № 45. 18. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги” від 9 квітня 2005 р. – № 268. 19. Пінішко В.С. *Ціни і ціноутворення: Навч. посібник*. – Львів: “Інтелект-Захід”, 2006. – 488 с.

УДК 658.7 + 339.37

С.М. Ковальчук

Львівська комерційна академія

ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ТОВАРОПОСТАЧАННЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ

© Ковальчук С.М., 2007

Досліджується суть і зміст товаропостачання роздрібною торговельною мережою, основні принципи та умови раціональної організації цього процесу, аналізується і визначається взаємозв'язок і місце логістики та товаропостачання роздрібного торговельного підприємства, формулюються основні напрями застосування інструментарію логістики та особливості використання теорії та інструментарію інформаційної логістики для потреб управління товаропостачанням роздрібних торговельних підприємств

The essence and substance of retail trade net goods supplying, the main principles and terms of rational process organization are researched; the correlation and place of logistics and goods supplying of retail trade enterprise are determined, the main directions of administration of logistic instrumentation and the peculiarities of theory and informational logistics instrumentation for the needs of goods supply of retail trade enterprise management are formulated.

Постановка проблеми. Одним із найважливіших аспектів діяльності торговельних підприємств в умовах ринкової економіки є пошук необхідних товарних ресурсів і організація ефективної системи товаропостачання торговельних об'єктів. На жаль, у вітчизняній економічній літературі останнього десятиріччя ця проблема розглядається переважно у контексті загальної комерційної ді-

яльності суб'єктів господарювання [див. 1–4], а спеціальні дослідження окремих фахівців [5–7]) не охоплюють всього кола проблем, зокрема питань формування ефективної системи збирання, зберігання, опрацювання та передавання інформації, необхідної для організації руху товарної маси до роздрібно-торговельної мережі, для прийняття відповідних управлінських рішень та забезпечення якісного зв'язку між суб'єктами системи товаропостачання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації товаропостачання роздрібно-торговельної мережі були предметом дослідження низки вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких В.Г. Банько, Л.П. Батюта, А.І. Говоров, Б.І. Гоголь, В.О. Головка, П. Зерматі, Ш.В. Опельбаум, Ф.Г. Панкратов, І.С. Подвиженко та ін. Перехід до ринкових принципів господарювання зумовив зміну орієнтирів, принципів та порядку організації процесів товаропостачання роздрібних торговельних підприємств, що, своєю чергою, викликало потребу в перегляді теорії цього аспекту діяльності суб'єктів торговельного бізнесу. У нових економічних умовах організація товаропостачання роздрібно-торговельного підприємства, як стверджує І.П. Міщук, повинна стати складовою частиною загального комплексу бізнес-логістики підприємства [7]; необхідно створити цілісну багатоаспектну систему товаропостачання, яка б забезпечувала організаційну та технологічну взаємодію всіх суб'єктів учасників цієї системи, включаючи виробників, постачальників, транспортних перевізників та споживача матеріального (тут – товарного) потоку, яким є торговельне підприємство [6]. У зв'язку з цим, наголошують В.Г. Фесюк, Н.І. Гончаренко та М.Р. Кириченко, особливо важливо налагодити систему господарських зв'язків виробничих і торговельних підприємств, які б забезпечували стабільне та ритмічне товаропостачання торговельного підприємства [4]; інструментом підвищення ефективності системи товаропостачання корпоративних мереж О.О. Кавун [5] вважає концепцію та принципи інтегрованої логістики. Разом з тим, у цих публікаціях не досліджено проблем організації взаємодії учасників системи товаропостачання для потреб великої кількості дрібних і середніх торговельних підприємств, які самостійно діють на споживчому ринку і стикаються з проблемами пошуку джерел товарних ресурсів, вибору постачальників та забезпечення ефективної взаємодії з ними в процесах товаропостачання, зокрема – шляхом організації відповідних інформаційних систем.

Формулювання цілей статті. Завданням цієї статті є розвиток теорії торгівлі щодо організації системи товаропостачання роздрібних торговельних підприємств в умовах різноманіття форм власності та створення адекватної інформаційної підсистеми, спроможної забезпечити ефективну організацію товарних потоків на завершальній стадії руху товарної маси від виробників до об'єктів роздрібно-торговельної мережі.

Метою статті є визначення підстав, передумов і можливих напрямів удосконалення цього комплексу торговельної діяльності з використанням інструментарію логістичного менеджменту, а також формулювання вимог і принципів створення відповідної інформаційної системи управління товаропостачанням.

Виклад основного матеріалу. Задоволення потреб населення України в різноманітних товарах народного споживання багато в чому залежить від якості організації постачання роздрібно-торгівлі товарами вітчизняних та зарубіжних товаровиробників у широкому асортименті та в необхідних кількостях. Товаропостачання роздрібно-торговельної мережі – це забезпечення роздрібних торговельних підприємств товарами в обсягах та асортименті, які б відповідали попиту обслуговуваного населення, завдяки реалізації комплексу комерційних, організаційно-технологічних та юридичних операцій. Традиційна парадигма економічних досліджень процесів товаропостачання ґрунтувалася на уявленнях про розвиток сфери торгівлі як єдиного об'єднання торговельних підприємств, заснованих переважно на державній формі власності (державна торгівля), які в сільській місцевості передають свої функції з доведення до населення централізовано визначеного обсягу і структури товарної маси підприємствам споживчої кооперації; жодної конкуренції між торговельними системами немає, а організація процесів товаропостачання покладається на систему оптової державної торгівлі, яка, знову ж таки, лише доповнюється оптовою кооперативною торгівлею. До

того ж, державна торгівля була в колишніх економічних умовах утримувачем та розпорядником т.зв. фондів і незалежно від реальних обсягів та структури попиту обслуговуваного населення визначала пропорції розподілу товарної маси, які підлягали постачанню в кожне роздрібне торговельне підприємство. Відповідно до цих умов формувалися теоретичні засади і практика організації товаропостачання як здійснюваного практично в режимі автоматизованого (на підставі стандартизованого постійного замовлення) завезення товарів від постійного постачальника; роздрібне торговельне підприємство внаслідок чинної в тих умовах системи прикріплення до постачальника володіло вкрай низьким рівнем свободи вибору щодо формування власної системи товаропостачання, адже основним цільовим завданням цього комплексу торгово-технологічних процесів вважалася оптимізація товаропостачання не роздрібних торговельних підприємств, які мали власні економічні інтереси, а оптимізація товаропостачання роздрібною торговельною мережі загалом.

З позиції теорії систем товаропостачання роздрібною торговельною мережі потрібно розглядати як складну динамічну систему, яка має певну морфологічну та функціональну структуру, основною цільовою метою якої є безперервне доведення до роздрібною торговельною мережі товарів, необхідних для задоволення попиту населення. Морфологічна структура цієї системи утворюється сукупністю взаємозв'язаних і взаємодіючих між собою суб'єктів системи. Ними є джерела товаропостачання (зокрема окремі постачальники товарів), транспортні підприємства й організації (перевізники товарів, які забезпечують просторове переміщення товарів у процесі товаропостачання) і роздрібні торговельні підприємства, які є кінцевими пунктами завезення товарної маси (остання є основним об'єктом системи).

В умовах ринкової економіки в організації товаропостачання підприємств роздрібною торгівлі, які відрізняються різноманіттям форм власності та організаційно-правових форм, а також сповідують різноманітні стратегії здійснення торговельного бізнесу, беруть участь різноманітні суб'єкти оптового ринку товарів народного споживання – виробничі, переробні, сільськогосподарські підприємства, підприємства оптової торгівлі, склади роздрібних торговельних підприємств та їхніх об'єднань, торговельно-посередницькі підприємства, приватні підприємці тощо, які є постачальниками товарів (рис. 1).

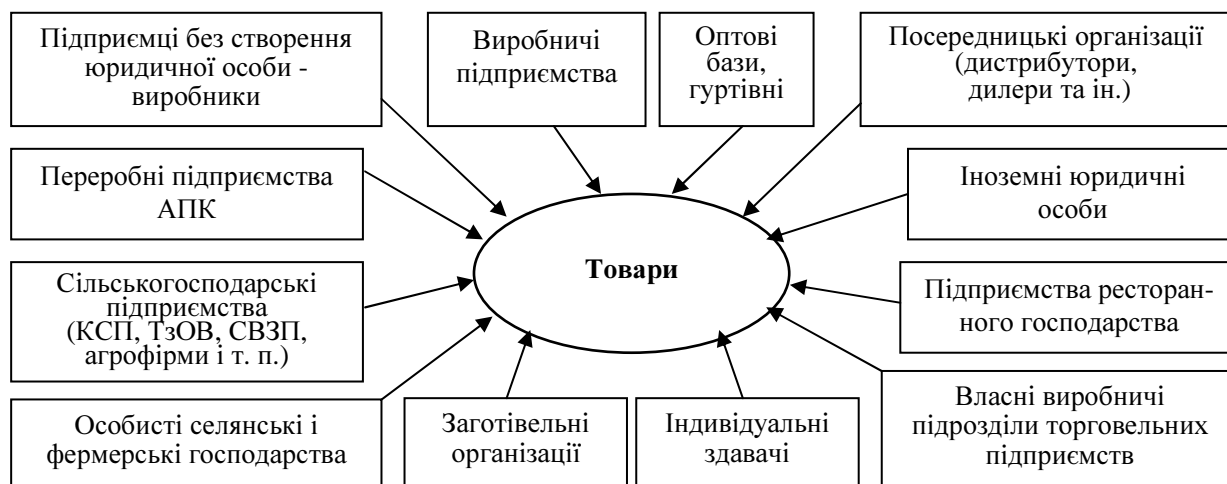

Рис. 1. Джерела постачання товарів у підприємства роздрібною торгівлі

З переходом до ринкових відносин значно зросла чисельність роздрібних торговельних підприємств, в інтересах господарсько-торговельної діяльності яких фактично організовується цей процес, і кожне з яких самостійно організовує його відповідно до власних уявлень, знань, вмінь та можливостей. Так, у 2004 р. в Україні діяло 17504 роздрібних торговельних підприємства зі статусом юридичної особи, які спеціалізувалися на здійсненні торгівлі: товарами споживчого призначення (крім торгівлі транспортними засобами) – 16372 од. (93,5 %), з них продовольчими товарами – 9292 од. (53,1 %), непродовольчими товарами – 6829 од. (39,0 %), транспортними засобами – 1383 од. (7,9 %) [8, с. 119]. Спеціалізація підприємств роздрібною торгівлі-юридичних осіб визначає необхідність формування порівняно відокремлених систем товаропостачання для

відповідної мережі магазинів та інших пунктів роздрібного продажу товарів. Крім роздрібних торговців зі статусом юридичної особи, власні системи товаропостачання формують роздрібні торговці – підприємці без створення юридичної особи.

Перехід до ринкових принципів господарювання і формування конкурентного середовища у сфері торгівлі кардинально змінили систему координат, в якій формується сучасна система товаропостачання роздрібною торгівлі. У ринкових умовах комплекс комерційних і технологічних операцій з організації товаропостачання кожного торговельного підприємства повинен чітко підпорядковуватися загальній стратегії конкретного суб'єкта торговельного бізнесу, його економічним інтересам та інтересам пріоритетних для торговельного підприємства сегментів споживачів, які мають власне уявлення про вимоги щодо потрібного їм товару, його якості, рівня готовності до споживання чи використання, умов придбання і ціни.

Принципова схема товаропостачання роздрібного торговельного підприємства (функціональна структура системи) включає такі основні етапи: – визначення потреби в товарах; – пошук джерел товаропостачання; – вибір джерел товаропостачання і постачальників товарів; – вибір форм товаропостачання; – формування господарських зв'язків щодо закупівлі та постачання товарів, встановлення раціональних схем постачання; – закупівля товарів через укладення угод на постачання товарів; – забезпечення надходження товарів до торговельних підприємств, визначення раціональної частоти доставки і оптимальних розмірів партій завезення товарів, оперативний контроль за виконанням договорів поставки; – організація доставки товарів в магазини; – приймання товарів і його документальне оформлення (рис. 2).

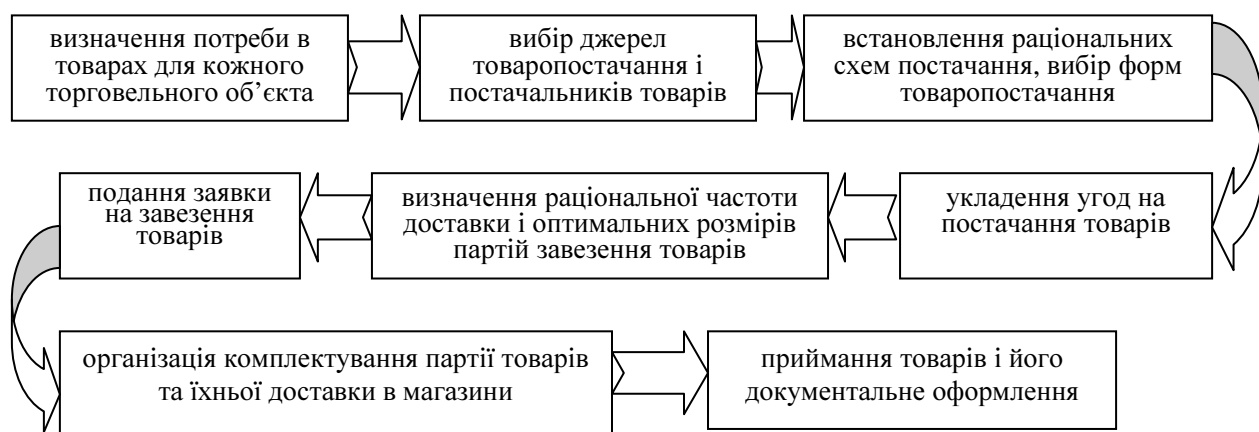

Рис. 2. Функціональна структура системи товаропостачання підприємств роздрібною торгівлі

Практично цей самий комплекс операцій є складовою частиною функціональної структури логістичної системи, яка створюється виробничими, торговельними та транспортними підприємствами для просування готової продукції, на останньому етапі руху матеріального потоку (рис. 3). Це зумовлює можливість і доцільність застосування концепції та інструментарію теорії логістики до формування та удосконалення системи і комплексу операцій товаропостачання.

Сучасний стан організації процесів товаропостачання роздрібних торговельних підприємств характеризується існуванням низки негативних тенденцій, пов'язаних з переходом роздрібною торгівлі до переважно позаоптового забезпечення їх товарними ресурсами, необґрунтованістю рішень суб'єктів торговельного бізнесу з питань вибору джерел товаропостачання і методів його здійснення, визначення потреби в товарах для їхньої закупівлі та оптимальних параметрів системи товаропостачання в “ув'язці” з системою управління товарними запасами, ігноруванням об'єктивних вимог і принципів організації товаропостачання з урахуванням вимог підприємств роздрібною торгівлі як найближчої до споживачів ланки логістичного ланцюга.

Істотною проблемою організації комплексу операцій є недосконалість нормативно-правового регулювання цих взаємовідносин та чинного податкового законодавства, відсталість застосовуваних торговельних технологій, слабкість матеріально-технічної бази торговельних підприємств,

відсутність ефективного торгово-технологічного обладнання, власних транспортних засобів для перевезення окремих вантажів. Поширеними у вітчизняній торгівлі є також проблеми організації товаропостачання на умовах централізованого заведення товарів, календаризації і маршрутизації перевезень товарів, впровадження індустріальних технологій товаропросування з використанням прогресивних товароносіїв.

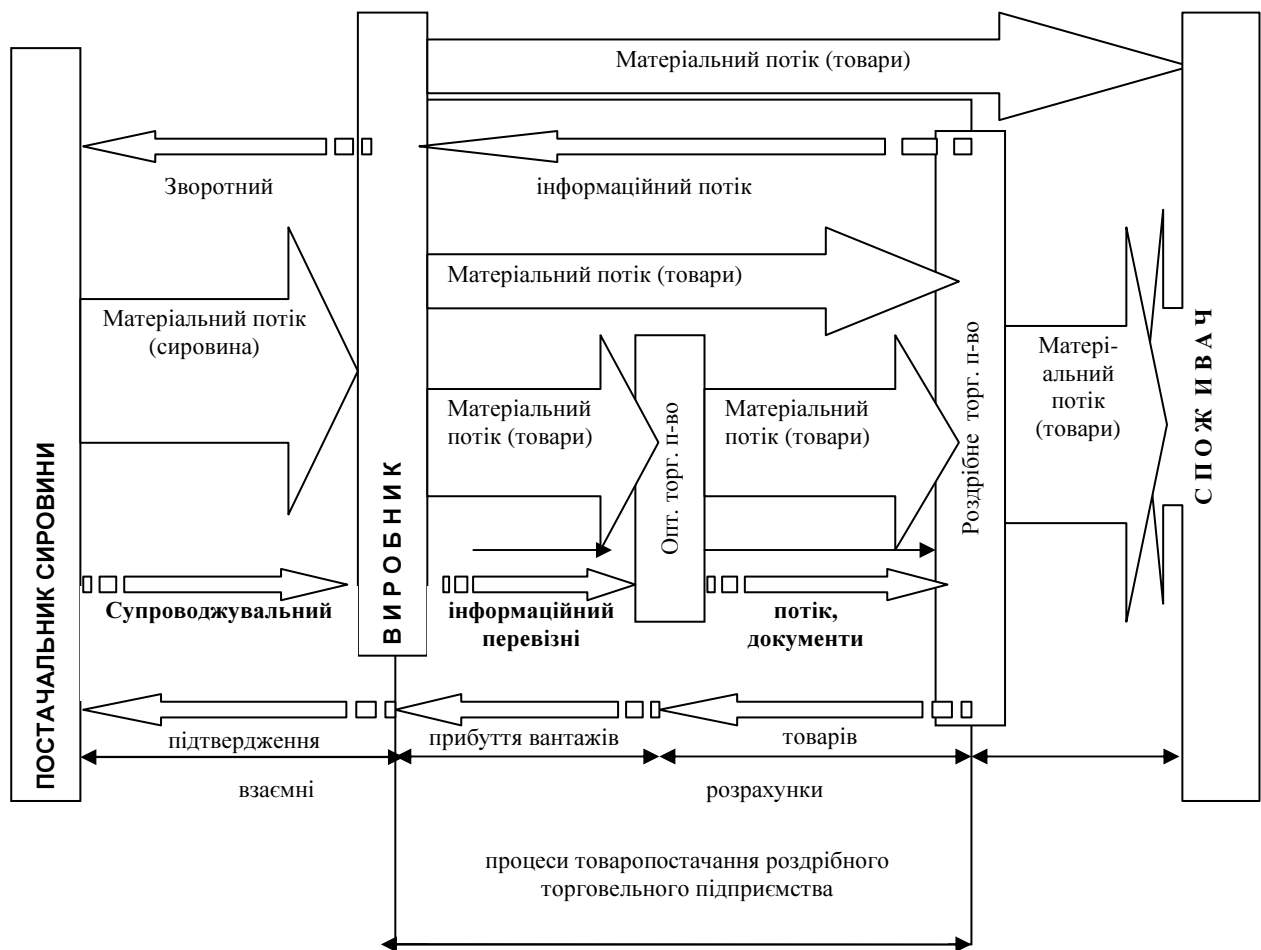

Рис. 3. Місце товаропостачання у логістичному ланцюгу (принципова схема)
[Розроблено автором на підставі: 9, с. 43]

Це зумовлює необхідність активізації зусиль науковців та фахівців торговельної галузі у напрямку розвитку теорії та практики організації товаропостачання з урахуванням уподобань споживачів, в короткі терміни і з найменшими витратами, що відповідає класичному визначенню основної мети логістики.

Досягнення цієї мети забезпечують такі основні заходи, як: раціоналізація тари, уніфікація вантажних одиниць, реалізація ефективної системи складування, оптимізація рівня запасів і розмірів замовлень, маршрутизація перевезень вантажів та їхня оптимізація за допомогою ЕОМ, регламентування технологічних операцій з матеріальними ресурсами, продукцією і товарами на виробничих, складських об'єктах і магістральному транспорті, реалізація ефективної системи обслуговування споживачів тощо.

Концепція логістики реалізується в діяльності господарюючих суб'єктів під час: 1) формування господарських зв'язків; 2) визначення оптимальних напрямків і обсягів перевезень матеріальних ресурсів, продукції, товарів; 3) визначення форм і методів товаропросування, послідовності проходження продукції через пункти складування; 4) реалізації та оперативного регулювання поставок і перевезень; 5) формування та управління запасами ресурсів, продукції, товарів; 6) планування і забезпечення розвитку складського господарства тощо.

Основні принципи побудови логістичних систем на основі концепції логістики передбачають:

- удосконалення організації руху матеріальних потоків;
- достатнє інформаційне забезпечення у всіх учасників логістичної системи та досвід його ефективного застосування за сучасними технологіями обробки інформації;
- безпосередній зв'язок всіх операцій як з виробництва, так і з постачання та збуту;
- забезпечення можливостей для відкритого обміну інформацією між партнерами, а також для спільного прогнозування, планування діяльності;
- встановлення оптимального рівня обслуговування споживачів та його реальне забезпечення;
- детальне розроблення логістичних операцій за допомогою проектування транспортно-технологічних схем, карт, графіків тощо;
- контейнеризацію і пакетування вантажів як основний напрямок їхнього укрупнення та індустріалізації подальшої їхньої обробки [9].

Задовольнивши ці вимоги, логістична система повинна створювати умови для забезпечення можливостей щодо:

- постачання матеріальних ресурсів, продукції, товарів в узгодженій кількості та номенклатурі (асортименті), відповідної якості до місця їхнього споживання за принципом “just in time”;
- оперативного управління і регулювання запасів товарів відповідно до кон'юнктури ринку і можливостей оперативного інформування щодо джерел та умов їхнього швидкого придбання;
- визначення оптимальних розмірів замовлення і економічного розміру партії продукції, що виробляється, або партії товарів, яка постачається в торговельне підприємство тощо.

Як бачимо, значна частина цих напрямів і заходів пов'язана з організацією та управлінням процесами товаропросування і, зокрема, товаропостачання роздрібних торговельних підприємств.

Удосконалення товаропостачання вимагає підвищення рівня управління цією системою, зокрема і насамперед – на підставі концепції логістики, тим більше, що операції, які виконуються під час товаропостачання, мають певний кількісний вимір, а це дає змогу широко застосовувати в управлінні та плануванні математичні методи з використанням комп'ютерної техніки та відповідного програмного забезпечення.

Застосування логістичного підходу відкриває можливості для інтеграції окремих елементів товаропровідного ланцюга, його організаційної, техніко-технологічної, економічної та інформаційної підсистем в єдину систему управління інформаційними та грошовими потоками. Для цього, зокрема, необхідно організувати чітку систему інформаційного зв'язку між всіма суб'єктами системи товаропостачання (постачальниками, складами, роздрібними торговельними підприємствами і транспортними підприємствами) на підставі принципів побудови логістичних інформаційних систем.

Система управління товаропостачанням на підставі засад інформаційної логістики повинна забезпечувати:

- управління інформаційними потоками під час підготовки та реалізації рішень із закупівлі та збуту (оптового, роздрібного продажу) товарів на основі інтеграції в єдиному центрі управління всіма операціями суб'єкта господарсько-торговельної діяльності з постачальниками і покупцями;
- контроль за виконанням замовлень, графіків доставки і оплати товарів, взаєморозрахунків, наявністю необхідної інформації для ефективної роботи з контрагентами; підтримання стандартів автоматизації документообігу;
- систему верифікації операцій для оцінки якості управлінських рішень у сфері товаропостачання і загалом роботи працівників комерційних служб торговельних підприємств та організацій.

Управління товаропостачанням в роздрібних торговельних підприємствах повинно базуватися на виконанні таких основних процесів, як:

- інформаційна підтримка логістичних за своєю суттю операцій з товарними потоками (надходження товарів від виробничих, сільськогосподарських, оптових торговельних підприємств, відпускання товарів зі складів постачальників та складів роздрібної торгівлі, розукрупнення партій товарів, комплектування, інвентаризація, внутрішньомагазинне переміщення тощо);
- організація обліку товарно-матеріальних цінностей у поєднанні з автоматичним

відстежуванням надходження товарів у магазини, їхньої реалізації, термінів зберігання товарів (для недопущення втрат товарів через протермінування строків їхньої реалізації);

➤ автоматичне формування вхідних та вихідних платежів у графіки оплати і отримання інформації про оплату рахунків і накладних контрагентами торговельного підприємства (у разі реалізації товарів в порядку дрібного опту);

➤ розподіл товарної маси на складах роздрібною торгівлі та в магазинах за окремими партіями;

➤ створення можливостей для застосування різних методів ціноутворення під час розрахунку ціни товару (“напр. “FIFO”, “LIFO”, “середня ціна” тощо);

➤ автоматичні проведення з оприбуткування товарів, відхилень, браку і порушень асортименту;

➤ автоматичне переведення кількості товарів з однієї одиниці вимірювання в іншу;

➤ організація товаропостачання на основі єдиного інформаційного потоку та на базі сучасних методологій, які б забезпечували динамічне балансування реалізації та закупівель у підприємстві роздрібною торгівлі.

Реалізація таких завдань на підставі принципів та методів формування логістичних інформаційних систем дасть змогу підвищити рівень організації систем товаропостачання роздрібною торгівлі і забезпечити вирішення важливого соціального завдання торгівлі, пов’язаного із задоволенням потреб населення України в товарах споживчого призначення.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Враховуючи той факт, що в умовах ринкової економіки, за наявності підприємств торгівлі різних форм власності, типів господарювання, різного рівня їхньої самостійності, істотно ускладнюється робота з формування потрібного товарного асортименту в підприємствах роздрібною торгівлі, вважаємо за доцільне рекомендувати використання ідей та інструментарію науки і практики управління логістикою в діяльності підприємств роздрібною торгівлі щодо формування системи їхнього товаропостачання та якісної системи управління процесами товаропостачання. Операції, що виконуються у ході товаропостачання, мають певний кількісний вимір, що дає змогу широко застосовувати в управлінні і плануванні математичні методи з використанням засобів комп’ютерної техніки. Для цього необхідно на основі принципів та методів формування логістичних інформаційних систем організувати чітку систему інформаційного зв’язку між виробниками, складами підприємств гуртової торгівлі, роздрібними торговельними підприємствами і транспортними підприємствами на підставі уніфікації форм документів та системи збирання інформації, яка б забезпечувала інформаційну підтримку логістичних за своєю суттю операцій з товарними потоками та організацію товаропостачання на основі єдиного інформаційного потоку і на базі сучасних методологій.

1. *Комерційна діяльність на ринку товарів та послуг / За ред. В.В. Анопія, Я.А. Гончарука .– Львів: Вид-во ЛКА, 2001. – 450 с.* 2. *Голошубова Н.О. Організація торгівлі: Підручник для студ. ВНЗ. – К.: Книга, 2004. – 560 с.* 3. *Організація торгівлі: Підручник. – 2-ге вид., перероб. та доп. / За ред. В.В. Анопія.– К.: Центр навч. літ., 2005. – 616 с.* 4. *Фесюк В.А., Гончаренко Н.І., Кириченко М.Р. Товаропостачання торговельного підприємства: Навч. посібник. – К.: КНТЕУ, 2003. – 159 с.* 5. *Кавун О.О. Товаропостачання у корпоративних торгових мережах на засадах інтеграційної логістики // Інфраструктурне забезпечення продовольчого ринку України // Матеріали. Міжнар. наук.-практ. конф. 17–18.02.2005. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. – С. 66–67.* 6. *Ковальчук С., Міценко Н., Міщук І. Сучасні проблеми організації товаропостачання суб’єктів комерційного бізнесу // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва в Україні : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (17–19 травня 2005 р. м. Ялта) – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 310 с. – С. 174–177.* 7. *Міщук І. Бізнес–логістика в управлінні товаропостачанням // Регіональні перспективи. – 2000. – № 2–3.* 8. *Роздрібна торгівля України у 2005 році: Ст. зб. – К.: Держкомстат України, 2006. – 203 с.* 9. *Крампе Х. Логистика как фактор развития производства в условиях рыночной экономики // Подъемно–транспортная техника и склады. – 1991. – № 6. – С. 43–45.* 10. *Ковальчук С. Концепція логістики як методологічна основа удосконалення системи товаропо-*

стачання роздрібних торговельних підприємств // Проблеми підготовки професійних кадрів з логістики в умовах глобального конкурентного середовища: Зб. матеріалів 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф. – 13–14 жовтня 2005 р. – К.: НАУ, 2005. – С. 101–109.

УДК 339.188.4

І.М. Комарницький, Н.С. Питуляк*

Національний університет “Львівська політехніка”,

*ЛДІНТУ ім. В.Чорновола

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАХОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

© Комарницький І.М., Питуляк Н.С., 2007

Проаналізовано сучасні напрямки розвитку складської логістики на рівні регіонів та основні проблеми, що виникають у ході її формування. Досліджено ринок складської нерухомості, встановлено причини, що призупиняють його розвиток. Запропоновано деякі заходи, що допоможуть у подальшому становленні регіональної складської системи.

Modern directions of warehouse logistic's development and the main problems that appears in the process of its formation are analyzed as the regional level. The market of the warehouse real estate is investigated, the reasons that slow down its development are established. Some actions that will help in the further process of setting of regional warehouse system are suggested.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку ринкової економіки України підприємство можна розглядати як сукупність економічних процесів у масштабній ланці народного господарства. У повсякденній діяльності підприємства виникають проблеми організації своєї діяльності та збереження стабільності, з'являються нові орієнтири, можливості вдосконалення системи структури підприємства. Одним з напрямів вдосконалення структури підприємства, на нашу думку, є організація роботи на засадах логістики.

В Україні логістика тільки починає динамічно розвиватись, попит на комплексні логістичні послуги поступово зростає. Сьогодні малим підприємствам доцільно створювати відділи логістики, а великим – передавати логістичні функції спеціалізованим компаніям.

Найбільші українські логістичні компанії пропонують в оренду складські приміщення, беруть на відповідальне зберігання товар без права управління товаропотоками, а також виконують повний комплекс логістичних послуг (закупівля/зберігання/розподіл з правом управління) [7].

Цілком очевидним за таких умов є зростання попиту на ринку складської нерухомості, де попит формують виробничі і торгові компанії [8]. На ринку складської нерухомості спостерігається дефіцит складських приміщень різних класів, що зумовлює високі ціни пропозиції, а логістичні компанії фактично недоотримують прибуток через брак складських приміщень різних класів. Дефіцит складських приміщень, своєю чергою, зумовлює завищення орендної плати, що призупиняє прихід на український ринок міжнародних компаній. Навіть якщо врахувати, що найближчим часом деякі великі компанії планують ввести в експлуатацію значні складські площі (20 інвестиційних проєктів), дефіцит професійних і напівпрофесійних складів залишиться.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. В українській економічній літературі поки що немає єдиної думки, що стосується розвитку та формування логістичних складських мереж на мікро- та макрорівні. Здебільшого розглядається макрологістична система, акцентується увага на регіональному прояві логістики [12–14], але питання складського господарства та побудови логістичних центрів висвітлено недостатньо.